

2021/2255(INI)

15.6.2022

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui bei Kultūros ir švietimo komitetui

dėl naujojo europinio bauhauzo
(2021/2255(INI))

Nuomonės referentas: Antonius Manders

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingus Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą bei Kultūros ir švietimo komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi naujojo europinio bauhauzo (NEB) iniciatyvos tikslas – pagerinti žmonių gyvenimo kartu būdą, permąstant viešųjų erdvių tinkamumą naujiems panaudojimo ir gyvenimo būdams, įtraukiant tiek miesto, tiek kaimo vietas, formuoti supratimą apie užstatytą ir suprojektuotą aplinką, įskaitant kokybės ir tvarumo aspektu; kadangi NEB iniciatyva taip pat turėtų būti užtikrinta, kad žaliosios pertvarkos nauda taptų apčiuopiama realybe kasdieniame žmonių gyvenime vietos bei kaimynystės lygmeniu; kadangi NEB projektai turėtų atitikti Europos socialinių teisių ramsčio principus ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus;
- B. kadangi NEB turėtų sudaryti palankesnes sąlygas mūsų visuomenių transformacijai ir laikyti jos kursą atsižvelgiant į tris tarpusavyje susijusias vertybes: įtrauktį – nuo pagarbos įvairovei iki prieinamumo bei įperkamumo užtikrinimo ir estetikos didinimo; patirties ir stiliaus kokybę, neapsiribojant funkcionalumu; tvarumą – nuo klimato tikslų iki žiedžiškumo, nulinės taršos ir biologinės įvairovės;
- C. kadangi būsto politika valstybėse narėse turėtų būti grindžiama bendraisiais principais, pagal kuriuos mažinamos būsto kainos, kad jis būtų prieinamas gyventojams tiek įsigyti, tiek išsinuomoti, be kita ko, su galimybe nuosavybę vėliau išsipirkti, taip pat kad užtikrintas teisinis tikrumas;
- D. kadangi NEB laboratorija megs ryšius su visuomene, pramone ir politikos aplinka, kad suburtų žmones ir rastų naujų būdų kartu kurti naujas gyvenamąsias erdves;
- E. kadangi NEB projektais turėtų būti investuojama į gerą šiluminę izoliaciją, kad būtų galima iš dalies kompensuoti didėjančias išlaidas ir pasiekti Paryžiaus klimato susitarimo tikslus;
- F. kadangi NEB iniciatyva turėtų būti grindžiama keturiomis teminėmis kryptimis ir įtraukimo, ryšio su gamta atkūrimo, bendrumo jausmo išlaikymo ir atgavimo, pažeidžiamų asmenų ir rajonų pirmenybės, taip pat tvarumo skatinimo pasitelkiant ilgalaikį, gyvavimo ciklą apimančią ir integruotą mąstymą pramonės ir būsto ekosistemoje principais ir kadangi šie principai turėtų būti įtraukti į strategijos „Renovacijos banga“ gaires;
- G. kadangi NEB judėjimas daugiausia dėmesio skiria tarpusavyje susijusiai fizinių vietų, inovacijoms palankios aplinkos ir mūsų požiūrio bei mąstymo būdo transformacijai;
- H. kadangi NEB iš pradžių bus finansuojamas iš įvairių ES fondų lėšų, įskaitant programą „Europos horizontas“, programą LIFE ir Europos regioninės plėtros fondą, taip pat skiriant nacionalinių išteklių ir įgyvendinant iniciatyvas valstybėse narėse; kadangi 2021–2022 m. NEB projektams iš ES lėšų bus skirta apie 85 mln. EUR;
- I. kadangi NEB iniciatyva turėtų daugiausia dėmesio skirti sveikoms, estetiškai patrauklios

ir prieinamos aplinkos bei kraštovaizdžio, sveiko, visiems prieinamo ir įperkamo deramo būsto, naujo kokybiško užimtumo ir darbo vietų, įtraukios visuomenės ir tvarios ekonomikos bei gyvenimo būdo kūrimui;

- J. kadangi NEB iniciatyva turėtų būti grindžiama inovacijomis visais lygmenimis ir aktyviu žmonių bei vietos bendruomenių dalyvavimu ir įsitraukimu, pavyzdžiui, pasitelkiant socialinę ekonomiką ir vietos organizacijas; kadangi planuojant pastatus, gyvenamąsias erdves ir būsimus gyvenimo būdus reikia integruoti lyčių lygybės ir tarpsektorinį požiūrį, asmenų su negalia įtraukimą ir kartų solidarumą; kadangi NEB iniciatyva siekiama pasinaudoti gamtos ir kultūros vertybėmis, kad ES būtų atkurtas bendrumo jausmas;
- K. kadangi NEB judėjimas apims masinės renovacijos projektus; kadangi nepaisant to, jog asbestas ES uždraustas nuo 2005 m., jo vis dar neretai yra administraciniuose pastatuose, mokyklose, būstuose, viešojo transporto ir kituose infrastruktūros objektuose;
- L. kadangi NEB judėjimas turėtų būti pradinio bauhauzo, kuris įdiegė socialinį meno ir architektūros vaidmenį tenkinant visuomenės poreikius, tąsa;
- M. kadangi NEB turi sujungti visas valstybes nares;
- N. kadangi valstybių narių gyventojams tampa vis sunkiau rasti įperkama būstą, daugiausia dėl spekuliacijų būsto rinkoje, ekspansyviai augančio trumpalaikės atostogų nuomos masto ir dėl to didėjančių nuomos kainų;
- O. kadangi NEB turėtų užtikrinti, kad aplinka būtų suprojektuota taip, kad būtų realizuoti gebėjimai ir įgalėjimas, ir joje kiekvienas galėtų aktyviai dalyvauti;
- P. kadangi dėl didėjančios infliacijos ir energijos bei kuro krizės euro zonoje sparčiai didėja pragyvenimo išlaidos ES valstybėse narėse; kadangi ES didėja energijos nepriteklis mažas pajamas gaunančiuose namų ūkiuose;
- Q. kadangi įtrauki aplinka, pavyzdžiui, bendra infrastruktūra ir paslaugos bei viešosios erdvės, suteikia bendros tapatybės ir bendrumo jausmą;
- R. kadangi nuo 2010 metų nuomos kainos padidėjo 16 proc., o būsto kainos – 34 proc.; kadangi 25,1 proc. privačių nuomininkų Europos Sąjungoje daugiau kaip 40 procentų savo pajamų išleidžia nuomai, ir nuo 2021 m. sausio mėn. vartotojų kainos padidėjo 5,1 proc., o energijos kainos – 28,6 proc.;
- S. kadangi vietos bendruomenių įtraukimas ir prasminga atsakomybė vietos lygmeniu atlieka svarbų vaidmenį priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo procese;
- T. kadangi dėl pabėgėlių, bėgančių nuo karo Ukrainoje ir konfliktų kitose ES nepriklausančiose šalyse, skaičiaus būsto poreikis ES išaugs;
- U. kadangi per pastarąjį dešimtmetį benamystė ES padidėjo 70 proc.; kadangi, remiantis skaičiavimais, ES bet kurią naktį yra apie 700 000 benamių; kadangi Europos Sąjungoje kasmet trumpalaikę ar ilgalaikę benamystę patiria 4,1 mln. asmenų, o ES yra daugiau

kaip 11 mln. tuščių namų;

- V. kadangi 40 proc. visos ES energijos suvartojama pastatų sektoriuje ir jame išmetama 36 proc. viso šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio;
1. palankiai vertina tai, kad tvarumas, įtrauktis ir estetika yra tarpusavyje susijusios vertybės, kurios yra NEB iniciatyvos pagrindas, ir ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti paramą teisei į deramą būstą, įskaitant sveiką, prieinamą, įperkamą ir kasdienes poreikius atitinkantį bei visų gerovę užtikrinantį socialinį būstą pažeidžiamoms grupėms; pabrėžia tvarios architektūros bei interjero projektavimo ir tvarių statybinių medžiagų naudojimo platesniu mastu svarbą išsaugant architektūrinį paveldą, kraštovaizdį ir materialųjį bei nematerialųjį kultūros paveldą; pažymi, kad kokybiškas apstatytos aplinkos projektavimas gali prisidėti prie gerovės ir socialinės sanglaudos;
2. ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais įgyvendinant tinkamumo visiems požiūrį, kuriuo siekiama pašalinti prieinamumo kliūtis, ir ypatingą dėmesį skirti grupėms ir asmenims, kuriems gresia atskirtis, skurdas ir pavojus sveikatai, pavyzdžiui, oro tarša; pabrėžia, kad NEB iniciatyva turi būti prisidedama prie benamystės ir būsto trūkumo mažinimo įvertinant sąsajas tarp principo „pirmiausia – būstas“ ir NEB iniciatyvos, taip pat būtinybės remti projektus, kuriais užtikrinamos kokybiško užimtumo galimybės tiek miestuose, tiek kaimo ir atokiose vietovėse; ragina Komisiją pateikti aiškų NEB planą ateinančiam dešimtmečiui, kuriame nustatyti aiškūs tikslai, ir ragina ją sukurti specialią patogią naudoti ir prieinamą interneto svetainę apie geriausią praktiką;
3. ragina Komisiją užtikrinti lyčių lygybę ir mažumų bei asmenų su negalia įtrauktį NEB kontekste; ragina Komisiją užtikrinti prieinamumą asmenims su negalia;
4. pabrėžia, kad Komisijai paskelbus apie NEB iniciatyvą turi būti imamasi konkrečių veiksmų ir ilguoju laikotarpiu jai turi būti suteikiama pakankama finansinė parama, kad ji taptų prasminga ir būtų užtikrinta jos pridėtinė vertė;
5. pabrėžia, kad reikia remti pokyčius ne tik miestuose, bet ir kaimo bei atokiose vietovėse; ragina Komisiją užtikrinti, kad NEB laboratorija būtų įtrauki, o jos veikla aprėptų ir kaimo bei atokias vietas; be to, ragina ją remti projektus, kuriais užtikrinamos įtraukios darbo galimybės, visų pirma kaimo ir atokiose vietovėse;
6. pabrėžia, kad NEB vertybes reikia propaguoti kiekvienoje valstybėje narėje;
7. ragina Komisiją testuoti pramonės ekosistemos, įskaitant statybos sektorių, žaliąją pertvarką pagal NEB iniciatyvos principus, remiant būtiną energetikos pertvarką būsto sektoriuje nedidinant pragyvenimo išlaidų; pripažįsta, kad žiedinei ekonomikai remti reikia įgūdžių turinčios ir kvalifikuotos darbo jėgos; pabrėžia socialinės ekonomikos įmonių ir kooperatyvų vaidmenį didinant tvarumą;
8. ragina Komisiją NEB pasitelkti tam, kad būtų pasiektas socialinis tvarumas ir kartu Europos Sąjungoje nuo Europos žaliojo kurso socialinio poveikio būstui ir energijos vartojimo efektyvumui būtų apsaugoti asmenys, visų pirma pažeidžiamos grupės;

9. ragina valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti ir dalytis savo patirtimi, įgyta modernizuojant pastatus ir kuriant naujus sprendimus tvarių ir efektyviai energiją vartojančių pastatų statybos srityje;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad NEB iniciatyva turėtų padėti sumažinti statybų sąnaudas bei laiką ir skatinti kūrybinį mąstymą ir planavimą tuo pat metu laikantis požiūrio „galvok globaliai – veik lokaliai“;
11. palankiai vertina Komisijos sistemą „Level(s)“, kurioje nustatyti aiškūs prioritetai ir standartizuotas pastatų tvarumo visą jų gyvavimo ciklą vertinimo ir ataskaitų apie tvarumą teikimo pagrindas; ragina valstybes nares naudotis Davoso statybos kultūros kokybės sistema siekiant nustatyti statybos projekto kokybę ir jo stipriąsias bei silpnąsias puses iš statybos kultūros perspektyvos¹;
12. ragina Komisiją sukurti nuosavą fondą NEB projektams finansuoti, o sprendimų priėmimo proceso metu bendradarbiauti su ES gyventojais, kaimynystės organizacijomis ir atitinkamomis socialinėmis įmonėmis, pavyzdžiui, nevyriausybiniomis organizacijomis ir kooperatyvais, taip pat vietos valdžios institucijomis;
13. tikisi, kad sėkminga NEB iniciatyva leis sukurti naujų kokybiškų darbo vietų statybos, restauracijos, architektūros, dizaino, tekstilės, kultūros ir kūrybos sektoriuose ir suteiks kvalifikacijos kėlimo bei perkvalifikavimo galimybių;
14. palankiai vertina NEB iniciatyvą, nes ji, propaguodama ES kultūros paveldo pastatus ir gamtos teritorijas ir kartu puoselėdama įvairios kultūrinės aplinkos, geografinės padėties ir klimato sąlygų įkvėptą kūrybiškumą bei inovacijas, galėtų padėti stiprinti įvairove pasižyminčią sąveikią visuomenę ir visuotinį bendrumo jausmą;
15. primena, kad kultūros paveldas atlieka svarbų vaidmenį stiprinant ir kuriant socialinį kapitalą, nes jis padeda mažinti socialinius skirtumus, sudaro palankesnes sąlygas socialinei įtraukčiai ir skatina socialinę sanglaudą bei kartų dialogą²; pažymi, kad kultūros paveldo vietovėse diegiant skaitmenines technologijas bendruomenės gali įgyti prieinamos ir novatoriškos patirties;
16. primygtinai ragina Komisiją dėti daugiau pastangų, kad ši iniciatyva būtų įtraukesnė; pažymi, kad dauguma įnašų yra susiję su estetika ar tvarumu, o prieinamumui, įperkamumui ir įtraukčiai skiriama mažiau dėmesio;
17. ragina Komisiją ir valstybes nares, pasitelkiant NEB iniciatyvą, skatinti ir remti tinkamumą visiems, tvarius ir lankstaus gyvenimo ciklo būsto sprendimus, bendruomenių įtraukumą ir kartų solidarumą, tokiu būdu įgalinant vyresnio amžiaus asmenis ir asmenis su negalia gyventi namuose ir savo bendruomenėje, toliau aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime ir savo patirtį bei žinias perduoti jaunesnėms kartoms; pabrėžia, kad planuojant ir organizuojant erdves bei rekreacinę infrastruktūrą aplink

¹ Dėl statybos kultūros apibrėžties žr. Tarybos išvadas dėl kultūros, aukštos kokybės architektūros ir apstatytos aplinkos kaip itin svarbių naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos elementų.

² 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvados dėl kultūros paveldo kaip vieno iš strateginių tvarios Europos išteklių.

pastatus ir rajonus reikia laikytis į žmones orientuoto ir įtraukaus požiūrio;

18. mano, kad NEB turėtų užtikrinti aukštą privataus ir socialinio būsto kokybę; palankiai vertina tai, kad pripažįstama, jog tais atvejais, kai esamų pastatų pakartotinis naudojimas, atkūrimas, eksploatavimo trukmės pratęsimas ir pertvarkymas yra techniškai, ekonomiškai ir funkciškai įmanomas, reikia teikti pirmenybę ne naujų pastatų statybai, o šiai veiklai, nes ji padeda mažinti energijos poreikį, išmetamą anglies dioksido kiekį ir spaudimą naujiems pastatams, taip pat gerinti sveikatą, komfortą ir gerovę; yra susirūpinęs dėl socialinio būsto prasto energinio naudingumo neproporcingo poveikio tiems, kurių gyvenimo lygis ir taip yra žemas;
19. apgailestauja, kad nenumatytas gyventojų dalyvavimas NEB komitetų veikloje; primygtinai ragina Komisiją skatinti laikytis etiškos architektūros principo ir kaip aktyvius projektavimo proceso dalyvius įtraukti asmenis, kuriems NEB projektas yra aktualiausias, kartu paisant jų kultūrinių skirtumų ir skirtingų poreikių bei perspektyvų;
20. ragina Komisiją NEB daugiau dėmesio skirti nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, įskaitant benamystę, rasizmą, diskriminaciją, skurdą ir socialinę atskirtį patiriančius asmenis; šiuo atžvilgiu pabrėžia žmogaus teisėmis grindžiamą tarpsektorinį nediskriminacinį požiūrį, kuris yra NEB pagrindas;
21. ragina valstybes nares įvesti paramą jaunimui ir šeimoms, siekiant sudaryti sąlygas jiems susirasti būstą, atsižvelgiant į jų poreikius;
22. ragina valstybes nares išnagrinėti galimybę sudaryti viešųjų architektų grupes, kurios konsultuotų valdžios institucijas, skatintų erdvinę kokybę ir padėtų gerinti viešųjų projektų rengimą bei tvarumą; ragina politikos formuotojus ir valdžios institucijas įdiegti griežtesnius reguliavimo ir fiskalinės paramos mechanizmus, skirtus esamų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimui ir renovacijai, atsižvelgiant į nematerialųjį paveldą ir pastatų kultūrą;
23. ragina Komisiją aktyviai užmegzti ryšius su socialiniais subjektais ir organizacijomis, atstovaujančiomis pilietinei visuomenei ir visų pirma nepalankioje padėtyje esančioms ir pažeidžiamoms grupėms, ir paprašyti jų tapti NEB partneriais; primena, kad, siekiant NEB padaryti įtraukų, ypač svarbu laikytis nepaternalistinio požiūrio ir įtraukti suinteresuotuosius asmenis: iniciatyvos rėmėjus, bendruomenių vadovus ir pagrindinius partnerius, kuriems turi būti vienodai atstovaujama;
24. siūlo NEB pasitelkti siekiant visuomeninio dalyvavimo pagrindu užtikrinti teisę į miestą³ ir padėti gyventojams susigrąžinti miestą kaip jiems dalyvaujant sukurtą susitikimų, visuomenės sąveikos, visuomeninių veiksmų ir veiklos erdvę;
25. ragina Komisiją imtis veiksmų pasitelkiant NEB, siekiant pagelbėti marginalizuotoms romų bendruomenėms, gyvenančioms vietovėse, kuriose užteršta aplinka, ir neturinčioms saugaus geriamojo vandens ir sanitarijos infrastruktūros, ir padėti joms susirasti deramą, saugų ir tinkamą būstą; primygtinai ragina Komisiją įgyvendinti NEB projektus, kuriais siekiama iš tikrųjų pagerinti šios pažeidžiamos grupės gyvenimo sąlygas ir prisidėti prie teritorinių pokyčių vengiant marginalizuotų romų bendruomenių

³ Žr. Pasaulinės teisės į miestą platformos interneto svetainę: <https://www.right2city.org/>

ir kitų pažeidžiamų grupių teritorinės segregacijos;

26. siūlo pasitelkiant NEB plėtoti rajonus, kuriuose būtų atviros, įtraukios, prieinamos ir gyvybingos erdvės ir kurie skatintų lygybę, kultūrinius mainus ir demokratiją ir stiprinamas bendruomeniškumo, sambūvio ir bendradarbiavimo jausmas;
27. ragina Komisiją užtikrinti, kad NEB projektais būtų skatinamas socialinis ir įperkamas būstas kaip būdas derinti socialinį teisingumą, aplinkosauginį veiksmingumą ir miestų estetiką;
28. siūlo NEB pasitelkti kuriant tvarius, estetiškai patrauklius ir įtraukius rajonus, kurie visiems suteiktų galimybę gauti įperkamus prekių ir paslaugų;
29. siūlo NEB pasitelkti tam, kad būtų skatinama socialinė sanglauda ir sąveika plėtojant projektus, pagal kuriuos vykdoma kultūrinė bei kūrybinė veikla ir rūpinamasi įvairaus amžiaus ir grupių asmenimis, pavyzdžiui, bendruomenės centrų ir daugiakarčio būsto projektus;
30. ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į naujų, tvarių statybos metodų ir projektų, susijusių su NEB iniciatyva, plėtojimą, siekiant suteikti deramą būstą už visiems prieinamą kainą, taip pat siekiant spręsti energijos nepriteklausio problemą; ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į naujų formų miestų planavimą siekiant kurti tvarų, ekologišką ir įtraukų gyvenimą;
31. ragina Komisiją pagal NEB iniciatyvą parengti konkrečias gaires ir pagrindinius principus, kuriais siekiama užtikrinti, kad ES apstatytos aplinkos konceptai architektūros, erdvės ir naudojamų medžiagų tvarumo požiūriu būtų aukštos kokybės; vis dėlto pažymi, kad, siekiant išvengti regioninių skirtumų bei ypatumų sulginimo, viešoji erdvė, infrastruktūra ir pastatai turi būti statomi atsižvelgiant į vietos planavimo kontekstą;
32. siūlo, kad NEB daugiausia dėmesio būtų skiriama esamų tuščių būstų ES panaudojimui ir jų energijos vartojimo efektyvumo didinimui; pabrėžia, kad NEB projektais turėtų būti siekiama atgaivinti, renovuoti ir pakartotinai panaudoti esamus pastatus, užuot stačius naujus, ir naudoti kuo mažiau naujos erdvės;
33. pabrėžia, kad socialinis būstas turi išlikti prieinamas mažas pajamas gaunantiems asmenims ir kad NEB iniciatyva galėtų padėti siekti šio tikslo;
34. mano, kad regioninėmis vertės grandinėmis pagrįsta tradicinė amatininkystė, visų pirma statybos ir dizaino sektoriuose, yra itin svarbi darniam vystymuisi; pabrėžia, kad tradiciniai amatininkai stiprina socialinę sanglaudą ir kaimo bendruomenių išsaugojimą; palankiai vertina tokias iniciatyvas, kaip INTERREG CRAFTS CODE, kurios suteikia galimybę skatinti tradicinių amatų sektorių; ragina Komisiją ir valstybes nares paskelbti Europos amatų metus siekiant padidinti amatų sektoriaus patrauklumą ir sustiprinti NEB iniciatyvos principus; ragina valstybes nares skatinti išsaugoti ir iš naujo įvertinti vietos tradicinių amatininkų darbą sukuriant tinklą ir jį įtraukiant į atitinkamų profesinio rengimo ir mokymo bei aukštojo mokslo programas;
35. ragina Komisiją atsižvelgti į tai, kad būsto išlaidos neturėtų viršyti 25 proc. namų ūkio

disponuojamųjų pajamų; ragina bendradarbiauti su vietos valdžios institucijomis, gyventojais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, siekiant užtikrinti įperkama nuomą ir nuomininkų apsaugą remiantis sąžiningomis ir apsaugą garantuojančiomis nuomos sutartimis;

36. ragina valstybes nares paskirti NEB kontaktinę įstaigą, kuri koordinuotų vietos lygmens pastangas ir dalyvautų ES masto oficialiame ir neoficialiame tinkle, skirtame keistis geriausia patirtimi, taip pat ragina jas skatinti specialistų bei studentų judumą ir rengimą; ragina Komisiją ir valstybes nares į NEB iniciatyvos kūrimo ir įgyvendinimo procesą įtraukti visus valdymo lygmenis ir remtis NEB įsteigto pilietinės visuomenės organizacijų ir partnerių judėjimo veiklos rezultatais;
37. pabrėžia, kad reikia kurti prieinamus ir įperkamus NEB būsto sprendimus jaunimui, grupėms, kurioms gresia socialinė atskirtis, ir asmenims, kurie nelaikomi atitinkančiais reikalavimus pagalbai būstui gauti, tačiau vis tiek negali įstengti išsimokėti hipotekos ar mokėti didelio nuomos mokesčio;
38. ragina Komisiją ir valstybes nares NEB pasitelkti kaip priemonę, padedančią įgyvendinti Europos Parlamento rezoliucijas dėl kovos su benamyste⁴ ir galimybės gauti tinkamą ir įperkamą būstą užtikrinimo⁵, skatinant socialinį ir valstybės finansuojamą būstą;
39. mano, kad skaitmeninė pertvarka gali turėti esminę reikšmę didinant vietos išteklių ir gebėjimų naudojimą, nes skaitmeninė gamyba inžinerinėse kūrybinėse dirbtuvėse ar pramonės šakose sudaro sąlygas paskirstyti produktus vietoje ir daugeliu atvejų suteikia naują gyvenimą tam tikroms tradicijoms, kurios priešingu atveju galėtų išnykti;
40. pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turėtų naudotis NEB būsto sprendimais, kad benamiams būtų suteiktas nuolatinis būstas ir būtų įgyvendinamas principas „pirmiausia – būstas“;
41. pabrėžia, kad MVI yra svarbūs darbdaviai vietos lygmeniu, kurie gali greitai prisitaikyti siekiant diegti inovacijas; tačiau įspėja dėl rizikos, kad dėl labai spartaus perėjimo prie didelio masto sprendimų pramonėje, pavyzdžiui, statybinių medžiagų pramonės sektoriuje, jos gali būti išstumtos iš rinkų; ragina Komisiją ir valstybes nares apsvaistyti, kaip geriausiai remti statybos, projektavimo ir medžiagų gamybos srityse veikiančias MVI;
42. palankiai vertina įtraukų NEB judėjimo pobūdį; siūlo bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais ir vietos valdžios institucijomis siekiant visiems užtikrinti vienodas galimybes gauti būstą ir kovoti su diskriminacija dėl rasės, lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, ekonominės ir socialinės padėties ir religijos;
43. pabrėžia svarbų NEB vaidmenį skatinant lyčių lygybę; siūlo pasinaudoti NEB būsto ir kaimynystės projektais, kad moterims, ypač vienišoms motinoms ir nuo smurto šeimoje

⁴ 2020 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl benamystės lygio mažinimo ES (OL C 425, 2021 10 20, p. 2).

⁵ 2021 m. sausio 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl galimybės visiems turėti prieigą prie deramo būsto už prieinamą kainą (OL C 456, 2021 11 10, p. 145).

nukentėjusioms moterims, būtų užtikrinta galimybė gauti saugų ir įperkamą būstą, taip pat galimybė naudotis tokiais paslaugomis, kaip vaikų priežiūra, psichologinė ir socialinė parama kaimynystėje;

44. ragina Komisiją užtikrinti, kad visi NEB būsto ir kaimynystės projektai visiems vietos gyventojams užtikrintų įperkamą ir prieinamą junglumą;
45. ragina valstybes nares planuojant NEB būsto projektus kaip investiciją į sveikus rajonus suteikti pakankamai žaliosios ir viešosios erdvės kiekvienam NEB rajonui ir geriau įtraukti aplinkos apsaugos aspektus į teritorijų planavimą; pažymi, kad žaliosios erdvės, suteikiančios viešąją erdvę treniruotėms ir relaksacijai, mažina stresą keliančius veiksnius, pavyzdžiui, triukšmą, gerina socialinę sąveiką ir psichikos sveikatą ir mažina socialinę izoliaciją;
46. ragina valstybes nares numatyti aukštos kokybės bendrą lauko erdvę, kuri apimtų mėlynąją ir žaliąją infrastruktūrą NEB rajonuose, galimybę patekti į gamtą ir gamtinius sprendimus, t. y. iniciatyvą, atitinkančią Europos žaliojo kurso tikslus; ragina atitinkamas valdžios institucijas numatyti tinkamą erdvę, kuri būtų pritaikyta platesniam dviračių naudojimui kaip transporto rūšies, kuria prisidedama prie sveiko ir anglies dioksido neišskiriančio gyvenimo būdo ir didinamas visų amžiaus grupių žmonių judumas;
47. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad NEB projektai padėtų mažinti žemės naudojimo pastatams mastą, daugiausia dėmesio skiriant, pavyzdžiui, esamo būsto renovacijai ir jau užstatytų teritorijų naudojimui;
48. pažymi, kad vietos bendruomenių įgalinimas įtraukti apsirūpinimo maistu saugumo elementus į vietos teritorijas ir regionus ir gaminti energiją vietos lygmeniu yra susijęs su užimtumu ir socialiniais reikalais ir gali prisidėti prie socialinio teisingumo, atsparumo ir sanglaudos, t. y. užmojų, susijusių su NEB;
49. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad į dalyvaujimąjį planavimą ir NEB projektų įgyvendinimą būtų įtrauktos vietos bendruomenės;
50. palankiai vertina vadinamąjį 15 minučių miesto modelį, kurį įgyvendino kai kurie Europos miestai, ir ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę šį modelį atkartoti ir kituose miestuose, kad visos būtinausios paslaugos ir patogumai būtų prieinami pėsčiomis; pabrėžia judumo ir sujungiamumo vaidmenį užtikrinant profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir mažinant energijos bei degalų sąnaudas; ragina, kai tinkama ir tikslinga, sutelkti provincijos miestelius, kad būtų išlaikytas ir pagerintas paslaugų teikimas;
51. ragina dėl Rusijos karo Ukrainoje iš naujo įvertinti energetikos klausimą ir, atsižvelgiant į didelį pabėgėlių iš tos šalies skaičių, dėti daugiau pastangų žmogaus teisių srityje, pavyzdžiui, kiek tai susiję su įtraukties aspektu; ragina Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į šiuos naujus NEB iššūkius ir pasekmes;
52. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti geresnį su asbestu susijusių ir kitų profesinių ligų diagnozavimą ir kompensaciją visiems neigiamų veiksnių poveikį patiriantiems darbuotojams, kad vykdant žaliąją pertvarką ir įgyvendinant NEB

- iniciatyvą būtų apsaugota statybų sektoriaus ir kitų darbuotojų sveikata;
53. ragina Komisiją pripažinti skaitmeninį aspektą kaip aiškia būsimų erdvių kūrimo dalį; pažymi, kad vertybės, kurias NEB propaguoja apstatytos aplinkos plėtrai, turėtų būti atspindėtos skaitmeninėje erdvėje;
 54. ragina Komisiją užtikrinti tinkamą visų NEB projektų valdymą, skaidrumą ir atskaitomybę atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams;
 55. ragina Komisiją bendradarbiauti su vietos valdžios institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais, kad būsto ieškantys asmenys turėtų prieigą prie informacijos apie esamus NEB būsto projektus; pabrėžia, kad svarbu stiprinti nuomininkų ir gyventojų institucinį ir struktūrinį dalyvavimą, ir primygtinai ragina Komisiją sudaryti palankesnes sąlygas šiam procesui suteikiant jiems reikiamų žinių ir informacijos apie NEB;
 56. ragina Komisiją ir valstybes nares reikšmingai padidinti dėmesį prevencijos strategijoms, pavyzdžiui, darbo inspekcijų, nacionalinių sveikatos ir saugos tarnybų ir socialinių partnerių dialogo stiprinimui, siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant NEB iniciatyvą visi darbuotojai turėtų teisę į kuo aukštesnio lygio apsaugą sveikatos ir saugos srityje;
 57. pabrėžia, kad turėtų būti užtikrinta statybos ar renovacijos sektoriuje, ypač su NEB projektais dirbančių darbuotojų sveikata ir sauga ir kad turėtų būti suteikiamos apsaugos priemonės;
 58. ragina Komisiją patvirtinti NEB projektų nuomininkams skirtas priemones, kad jie būtų apsaugoti nuo asbesto ir kitų kenksmingų medžiagų poveikio atliekant energijos vartojimo efektyvumo didinimo darbus; pabrėžia, kad visi nuomininkai turėtų būti apsaugoti nuo to, kad jiems teks padengti renovacijos darbų išlaidas; pabrėžia, kad atliekant renovacijos darbus turėtų būti užtikrintas laikinas tinkamas nuomininkų apgyvendinimas; palankiai vertina saugių ir tvarių medžiagų naudojimą visų NEB projektų statybai ir renovacijai;
 59. ragina ES lėšomis finansuoti NEB svarbių sektorių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą ir mokymą, visų pirma skaitmeninių priemonių srityje; ragina Komisiją užtikrinti įvairovę ir vienodą atstovavimą NEB darbo aplinkoje; pabrėžia, kad turėtų būti užtikrinama darbuotojų ir profesinių sąjungų teisių NEB darbo aplinkoje apsauga;
 60. pabrėžia, jog reikia, kad valstybės narės NEB projektus įtrauktų į savo nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas reformas ir investicijas pagal šešis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemones ramsčius.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	14.6.2022
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 39 -: 2 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Atidzhe Alieva-Veli, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Konstantinos Arvanitis, Simona Baldassarre, Ilana Cicurel, Gheorghe Falcă, Krzysztof Hetman, Pierfrancesco Majorino, Antonius Manders, Eugenia Rodríguez Palop
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Mohammed Chahim, Martin Hojsík, Domènec Ruiz Devesa

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

39	+
ECR	Elzbieta Rafalska
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Rosa Estaràs Ferragut, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Krzysztof Hetman, Miriam Lexmann, Antonius Manders, Dennis Radtke, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Jordi Cañas, Ilana Cicurel, Martin Hojsík, Max Orville, Monica Semedo
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Mohammed Chahim, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Alicia Homs Giné, Pierfrancesco Majorino, Manuel Pizarro, Domènec Ruiz Devesa, Marianne Vind
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

2	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Guido Reil

3	0
ID	Simona Baldassarre, Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė